

VLAAMSE BELASTINGDIENST

Onroerende voorheffing

Vaartstraat 16

9300 AALST

T bel gratis 1700

F 053 72 23 84

IBAN: BE02 3751 1109 9940

BIC: BBRUBEBB

<http://belastingen.vlaanderen.be>

Mevrouw Lydia Peeters

Vlaams minister van Begroting, Financiën en

Energie

Kreupelenstraat, 2

1000 Brussel

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

DEC/hva/ndk/19

0313.001

vragen naar/e-mail

telefoonnummer

datum

sabine.deroose@fb.vlaanderen.be

stien.vanderauwera@fb.vlaanderen.be

21/03/2019

Betreft: Analyse van de conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende de vereenvoudiging van de administratieve procedure voor de vrijstelling van onroerende voorheffing voor sportinfrastructuur.

Inleiding

Een conceptnota voor nieuwe regelgeving van Herman Wynants, Jos Lantmeeters, Peter Wouters, Paul Cordy, Ludo Van Campenhout en Lieve Maes betreffende de vereenvoudiging van de administratieve procedure voor de vrijstelling van onroerende voorheffing voor sportinfrastructuur werd in het Vlaams Parlement ingediend op 30 januari 2019¹.

Dit voorstel voegt aan artikel 2.1.6.0.3 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 een punt 3° toe, dat luidt als volgt:

“[Aan de belastingschuldige wordt een automatische vrijstelling van onroerende voorheffing verleend voor het kadastraal inkomen van:]

3° de onroerende goederen of delen ervan die in het Vlaamse Gewest liggen en hoofdzakelijk gebruikt worden door sportorganisaties die de Vlaamse overheid heeft erkend met toepassing van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector en door de sportclubs die erbij aangesloten zijn.”.

¹ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1462575>

Vanuit de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werden op 13 maart jl. een aantal vragen aan u voorgelegd.

Bespreking van de vragen

Vraag 1. Welke databases – beheerd door Sport Vlaanderen – worden momenteel reeds aangewend door Vlabe? Met welke doeleinden? Hoe gebeurt deze dataverwerking of koppeling?

Momenteel gebruikt de Vlaamse Belastingdienst geen enkele databank die door Sport Vlaanderen beheerd wordt. De huidige sportinfrastructuurdatabank van Sport Vlaanderen is verouderd en bevat geen kadastrale gegevens.

Vlabe kreeg evenwel recent een verzoek om in overleg te treden met Sport Vlaanderen m.o.o. een maximale afstemming van een nieuwe sportinfrastructuurdatabank op de noden van Vlabe. Vlabe zal hier actief aan meewerken opdat de gegevens die in deze databank verzameld worden ook effectief het proces van een automatische toekenning van de voorgestelde vrijstelling zal faciliteren. Sport Vlaanderen kan voor de nieuwe databank evenwel nog geen timing vooropstellen.

Vraag 2. Welke technische mogelijkheden zijn er om deze vrijstellingen - zoals afgebakend in omzendbrief FB/VLABLE/2007 – geautomatiseerd toe te kennen? Welke zijn de gelijkenissen of extra moeilijkheden in vergelijking met de soortgelijke automatisatie die plaats vond voor de vrijstellingen betreffende jeugd zoals bepaald in het decreet van 15 juli 2016 houdende de wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugdwerkorganisatie en jeugdverblijfscentra betreft.

Om de automatische vrijstelling van onroerende voorheffing mogelijk te maken is het vereist dat de sportinfrastructuurdatabank zeer specifieke kadastrale gegevens² (bij voorkeur met partitienummer) of alle afzonderlijke elementen die de perceelcode uitmaken, bevat.

Door een gebrek aan een sportinfrastructuurdatabank met kadastrale gegevens, beschikt Vlabe momenteel over onvoldoende gegevens om een vrijstelling automatisch toe te kennen. Momenteel heeft Sport Vlaanderen wel een databank, met o.a. gegevens zoals adres, type sportinfrastructuur³,

² De zogenaamde capakeys. Een capakey is de eigen syntax van de Algemene Administratie van de PatrimoniumDocumentatie (FOD FIN) om de verschillende elementen van een perceel weer te geven. Een perceel wordt geïdentificeerd door een perceelnummer dat uniek is binnen een kadastrale sectie en afdeling. Het perceelnummer bestaat maximaal uit 4 componenten:

- Grondnummer: Dit is de enige verplichte component. Het is een nummer met maximaal 4 posities.
- Letterexponent: Een hoofdletter.
- Cijferexponent (macht): Een nummer met maximaal 3 posities.
- Bisnummer: Een cijfer met maximaal 2 posities.

Dus een capakey is een vorm van notatie om de verschillende elementen die een perceel identificeren weer te geven (afdeling/sectie/grondnummer/letter- & cijferexponent/bisnummer).

³ Bv. zwembad, sporthal, openlucht sportveld, ...

eigenaarschap⁴, type sport en de afmetingen van de sportterreinen, maar die is – zoals hoger gezegd – enorm verouderd en is niet werkbaar voor de automatische toekenning van vrijstellingen.

Bij de Vlaamse Belastingdienst kunnen grote volumes vrijstellingen enkel geautomatiseerd verwerkt worden op voorwaarde dat de aangeleverde data kwalitatief correct zijn en ICT-matig kunnen ingelezen worden. Zolang de data-aanlevering niet aan deze standaardvereiste voldoet, kan er eigenlijk niet gesproken worden van een automatisch verwerkingsproces en automatische toekenning van de vrijstelling.

Ingevolge de toevoeging in de regelgeving van de vrijstellingsbepaling voor jeugdwerk⁵, wordt deze vrijstelling semi-geautomatiseerd verwerkt. Momenteel is dit eigenlijk eerder een ambtshalve proces waar nog heel wat manueel werk bij komt kijken. Er moet door Vlabel immers voorafgaand aan de toekenning van de vrijstelling heel wat afgetoetst en gecontroleerd worden⁶.

In de conceptnota worden 3.384 unieke infrastructuren vermeld, die in het geval van een semi-geautomatiseerd proces dus een tussenkomst zullen vragen van de afdeling dossierbehandeling, die manueel op bepaalde percelen een controle zou moeten uitvoeren.⁷ Dit heeft afhankelijk van de aangeleverde data een immens en bij voorkeur te vermijden gevolg voor de werklust van de afdeling dossierbehandeling.

Er zal dan ook met Sport Vlaanderen moeten afgestemd worden hoe de aangeleverde data up-to-date blijven. De kwaliteit en de correctheid van de aangeleverde gegevens spelen hierbij ook een rol. Het spreekt voor zich dat er ook een bijkomende werklust zal zijn voor de controlediensten om periodiek ter plekke na te gaan of aan de voorwaarden voor de vrijstelling voldaan is. Gezien er niet kan beoordeeld worden hoe correct de aangeleverde gegevens zijn, zal a-posteriori controle van des te groter belang zijn.

⁴ Enkel de categorieën: school, gemeente, ..., wat voor Vlabel niet voldoende is.

⁵ Artikel 2.1.6.0.3 VCF

⁶ Concreet te volgen stappen voor de vrijstelling jeugdwerk:

- Ambassade bezorgt in het voorjaar aan Vlabel een lijst met capakeys van gebouwen gebruikt door jeugdwerk (export uit GIS databank);
- Er wordt een match van deze capakeys gemaakt met de onroerende goederen uit databank onroerende voorheffing van Vlabel;
- Waar er meerdere onroerende goederen overeenstemmen met één capakey uit de lijst van jeugdwerk zal de afdeling dossierbehandeling van Vlabel dit manueel controleren en aangeven voor welke onroerende goederen vrijstelling van toepassing is;
- Op basis van de gevonden overeenkomsten capakey / onroerend goed wordt via datapatch (rechtstreekse aanpassing in de tabellen) een vrijstelling toegekend op de betrokken onroerende goederen.

⁷ Volledigheidshalve wordt meegegeven dat indien Sport Vlaanderen lijsten ter beschikking zou stellen zonder deze perceelcodes, de afdeling dossierbehandeling deze lijsten zelfs lijn per lijn zou moeten onderzoeken en de vrijstellingen manueel zou moeten ingeven. Zonder voormelde perceelcodes zou het dus voor de afdeling dossierbehandeling alleszins geen sinecure zijn om de betrokken percelen steeds eenduidig te bepalen. In het laatste geval wordt de toekenning van de vrijstelling zelfs een volledig en zuiver manueel en inefficiënt, in plaats van een geautomatiseerd proces. Het is een evidentie dat Vlabel geen voorstander is om het automatisch inkohieringsproces terug te schroeven naar een zuiver manueel proces.

Vraag 3. Zijn er inhoudelijk-juridische bezwaren om de automatisatie zoals gevraagd in de conceptnota uit te voeren?

Vlabel ziet in het tekstvoorstel een verruiming van de doelgroep in vergelijking met de doelgroep die onder de huidige regelgeving wordt vrijgesteld van onroerende voorheffing.

Deze verruiming van het toepassingsgebied zal bijgevolg ook gepaard gaan met minderontvangsten. In het tekstvoorstel worden eveneens voorwaarden opgelegd die moeilijk te combineren zijn met het gegeven van de automatische vrijstelling.

- Opmerkingen met betrekking tot de verruiming van het toepassingsgebied

Sportinfrastructuur wordt onder de huidige regelgeving niet per definitie vrijgesteld. Er moet sprake zijn van een onderwijsbestemming⁸.

Het tekstvoorstel heeft betrekking op de onroerende goederen die gebruikt worden door "sportorganisaties", erkend door de Vlaamse overheid en de "sportclubs" die erbij aangesloten zijn.

Uit de memorie van toelichting⁹ van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, blijkt echter dat met "sportorganisaties" bedoeld wordt: de Vlaamse sportfederaties, hun koepelorganisatie, de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding¹⁰, een G-sportplatform en ten slotte een organisatie voor risicovechtsporten.

In het tekstvoorstel worden om te beginnen de sportclubs losgekoppeld van het begrip onderwijs, wat per definitie al een uitbreiding van het toepassingsgebied is.

Daarnaast valt onder de noemer sportorganisaties ook de "organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding". Deze kunnen onder de huidige regelgeving ook vrijgesteld worden van onroerende voorheffing indien ze bewijs leveren van het systematisch karakter van het onderwijs volgens de verhouding leermeester-leerling.

In de praktijk zijn er echter momenteel amper aanvragen van deze categorie van sportorganisaties. Bovendien blijkt dat de vrijstelling momenteel vaak niet toegepast kan worden omdat niet voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden.

Zonder over exacte cijfergegevens te beschikken m.b.t. het aantal organisaties en aangesloten clubs, spreekt het voor zich dat de volledige vrijstelling van die laatste categorie een enorme verruiming van het toepassingsgebied zou betekenen.

⁸ VLABEL onderzoekt op het moment van de aanvraag of cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1) afwezigheid van winstoogmerk;
- 2) het verstrekken van onderwijs:
 - a) met een systematisch karakter
 - b) volgens de verhouding leerling-leermeester;
- 3) de hoofdzakelijke bestemming van het onroerend goed tot didactische doeleinden.

⁹ Artikel 1 van de memorie van toelichting bij het decreet van 10 juni 2016 houdende erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector, p19, <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1173618>

¹⁰ Vb. de traditionele Vlaamse volksspelen, internationale volkssporten, dierenhobby's en luchtactiviteiten.

Bovendien volstaat het volgens het voorstel dat de onroerende goederen hoofdzakelijk gebruikt worden door de erkende sportorganisaties of erbij aangesloten clubs. Het is dus niet vereist dat de onroerende goederen ook effectief en hoofdzakelijk gebruikt worden voor sportactiviteiten. We kunnen hierbij denken aan de cafetaria die quasi in elke sportinfrastructuur terug te vinden zijn.

Dit zal als gevolg hebben dat deze kantines, cafetaria's, polyvalente zalen, tribunes, ... aanwezig in de sportinfrastructuur zullen vrijgesteld worden.

Voor wat betreft de horecazaken heeft dit als bijkomend gevolg dat er sprake zal zijn van oneerlijke concurrentie met gewone horeca, dan wel met de horecazaken aanwezig in bv. rusthuizen en ziekenhuizen (waarbij indien er sprake is van een concessie, geen vrijstelling voor onroerende voorheffing kan worden toegekend, ...).

- Opmerkingen met betrekking tot het gebrek aan winstoogmerk/ commerciële sportinfrastructuur

De toelichting van de conceptnota geeft aan dat "de belastingplichtige geen winst mag nastreven voor het deel van het onroerend goed waarvoor een vrijstelling wordt aangevraagd."

Dit is op zijn minst een tegenstrijdigheid, aangezien het voorstel een automatische toekenning viseert zonder aanvraagprocedure.

De voorwaarde van "gebrek aan winstbejag" is niet opgenomen in het voorstel.

Voor de federatie legt het decreet van 10 juni 2016 de voorwaarde op dat deze "zonder winstoogmerk" sportclubs verenigt. Idem voor wat betreft de koepelorganisaties (artikel 29 van voormeld decreet), de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding per vrije tijdscluster (artikel 40 van voormeld decreet), G-sportplatform (artikel 52), organisatie voor risicovechtsporten (artikel 59).

Echter voor de sportclubs aangesloten bij de erkende sportfederaties wordt niet aangegeven of ook voor deze clubs de voorwaarde van "gebrek aan winstbejag" geldt. Uit de conceptnota leidt Vlabel af dat het zonder meer de bedoeling is om de "commerciële clubs" zoals bv. commerciële fitnesscentra, squashcentra, golfclubs en de "professionele clubs" uit te sluiten?

Deze sportclubs streven immers een winstoogmerk na en zijn louter economische spelers die opereren in een vrije markt van vraag en aanbod, concurrentie. Deze mogen niet in aanmerking komen voor een vrijstelling voor onroerende voorheffing.

Het is moeilijk om te verantwoorden dat een sportclub die winstoogmerk nastreeft en die louter door aansluiting bij een door de Vlaamse overheid erkende sportorganisatie (die een werking kent zonder winstoogmerk) van de vrijstelling voor onroerende voorheffing zou kunnen genieten.

Er wordt zeker niet gepleit om het begrip "gebrek aan winstoogmerk" in de regelgeving (terug) te verankeren. De vraag stelt zich echter of het tekstvoorstel de uitsluiting van professionele sportclubs of commerciële sportclub voldoende garandeert? Voor Vlabel is het niet duidelijk of het tekstvoorstel dit effectief beoogt.

Het globale gebrek aan winstbejag van een bij een sportorganisatie aangesloten sportclub zal op een bepaalde manier allicht toch in de regelgeving dienen verankerd te worden, maar men mag niet vergeten dat de problematiek in het verleden tot bijzonder veel interpretatieproblemen, rechtsonzekerheid en geschillendossiers heeft geleid.

Dit is een aandachtspunt dat eveneens zal meegenomen worden in het overleg met Sport Vlaanderen over de sportinfrastructuurdatabank.

- *Opmerkingen met betrekking tot de voorwaarden en de automatische toepassing van de vrijstelling*

Het tekstvoorstel voorziet in het "*hoofdzakelijk*" gebruik als voorwaarde. Het beoordelen of iets al dan niet "*hoofdzakelijk*" gebruikt wordt, hangt per definitie samen met een controle.

Bij een automatische toekenning zal Vlabel de controle van de voorwaarde van hoofdzakelijk gebruik evenwel enkel a posteriori kunnen doen. Dit zou tot gevolg hebben dat een vrijstelling kan ingetrokken worden, als dan blijkt dat niet aan de voorwaarde is voldaan. De belastingplichtige zal dan geconfronteerd worden met een onverwacht aanslagbiljet voor onroerende voorheffing. Het spreekt voor zich dat dit een werkwijze is waar Vlabel geen voorstander van is omdat dit de rechtszekerheid voor de belastingplichtige zeker niet ten goede komt.

Bovendien is een jaarlijkse a-posteriori controle van al die percelen een zeer arbeidsintensief en tijdrovend werk.

Een ander probleem is het feit dat een automatische vrijstelling steeds tot gevolg zal hebben dat gehele perceelcodes zullen worden vrijgesteld.

Het tekstvoorstel en de huidige regelgeving voorziet echter in een *vrijstelling van een onroerend goed of delen ervan*, nl. voor het deel of geheel dat gebruikt wordt door de beoogde doelgroep.

Vlabel kan louter op basis van de aangeleverde data¹¹ van Sport Vlaanderen in principe niet bepalen of deze onroerende goederen *geheel of slechts gedeeltelijk* gebruikt worden door de sportorganisaties of de erbij aangesloten clubs. Dit kan pas na een controle van het betreffende onroerende goed waarna het dossier ter advies naar FOD FIN (dienst Opmetingen en Waarderingen) moet worden doorgestuurd voor een opsplitsing van het kadastrale inkomen van dit perceel naar gelang het belastbare dan wel het vrijgestelde gedeelte ervan betreft.

Er zullen door automatische aanlevering dus ruimere vrijstellingen toegekend worden dan waar de belastingplichtige volgens de regelgeving recht op heeft, aangezien de vrijstelling steeds op het gehele perceel (of perceelcode) zal toegepast worden.

Vraag 4. Welke middelen worden momenteel ingezet voor de afhandeling volgens de huidige procedure met bezwaarschriften?

Er worden thans door de Vlaamse Belastingdienst 2,8 voltijdsequivalenten (VTE) ingezet voor de afhandeling van de huidige procedure van bezwaarschriften m.b.t. alle vrijstellingen voor onroerende voorheffing, met uitzondering van de bezwaarschriften voor materieel en outillage.

¹¹ Bij gebrek aan informatie over de data die door Sport Vlaanderen zouden kunnen worden aangeleverd, wordt ervan uitgegaan dat het over aangeleverde perceelcodes met een overeenstemmend kadastraal inkomen zal gaan. Wanneer bijvoorbeeld een sportcomplex bestaat uit 4 perceelcodes met een overeenstemmend KI, kan Vlabel uit deze gegevens niet afleiden wat gebruikt wordt voor sport, wat gebruikt wordt als cafetaria

Dit houdt concreet de bezwaarbehandeling in van de vrijstelling wegens bestemming (art. 2.1.6.0.1, eerst lid, 1° VCF), de vrijstellingen door de aard van nationaal domeingood (art. 2.1.6.0.1, eerste lid, 3° VCF), monumenten (art. 2.1.6.0.1, eerste lid, 8° VCF), de vrijstelling voor diplomatieke of consulaire zendingen (art. 2.1.6.0.1, eerste lid, 2° VCF), de vrijstelling voor onroerende goederen die onder het Bosdecreet vallen (art. 2.1.6.0.1, eerste lid, 7° VCF), de vrijstelling voor een natuurbeheersplan (art. 2.1.6.0.1, eerste lid, 10° VCF) en de vrijstelling¹² wegens verbouwing van een handelspand en wegens sloop en vervangbouw (art. 2.1.6.0.2 VCF) in.

Vraag 5. Is er eventueel andere informatie beschikbaar die de commissie in haar afwegingen over deze discussie beter meeneemt.

Een decretale aanpassing zou het best deel uitmaken van een globale revisie van de vrijstellingen van de onroerende voorheffing in artikel 2.1.6.0.1, eerste lid, 1° VCF. Dat lijkt eerder een opdracht voor de volgende regeerperiode aangezien er voor diverse sectoren een grondige afweging zal moeten worden gemaakt.

Er wordt verwezen naar de vraag om uitleg nr. 792 van de heer Jan Bertels over het arrest van het Grondwettelijk Hof over de vrijstelling van onroerende voorheffing voor zorgaanbieders, waarin besproken wordt welke stappen nodig zijn voor een decretale aanpassing van artikel 2.1.6.0.1, eerste lid, 1° VCF.

Er wordt o.m. gerefereerd naar het reeds verricht studiewerk m.b.t. deze globale herziening, naar het criterium van de inhoudelijke erkenning, het in kaart brengen van winnaars-verliezers en de budgettaire consequenties die dit met zich mee zal brengen.

Er wordt eveneens verwezen naar de vraag om uitleg nr. 2225 van de heer Herman Wynants over een vereenvoudigde procedure voor een aanvraag tot vrijstelling van onroerende voorheffing voor sportinfrastructuur, waarin o.m. besproken wordt dat de procedure om een bezwaarschrift voor de vrijstelling in te dienen ook niet zo omslachtig of complex is. Dit type bezwaarschrift kan, net als alle andere bezwaarschriften, met het contactformulier op de website zeer eenvoudig en snel online worden ingediend (digitale loket). Het kan eveneens ook nog per fax of schriftelijk. Verdere vormvereisten zijn er niet.

Bovendien moet het niet jaarlijks worden ingediend. Als uit een onderzoek blijkt dat voor een onroerend goed een vrijstelling kan worden toegekend, geldt deze vrijstelling voor drie jaar. Indien de sportvereniging zelf eigenaar is, wordt die termijn tot vijf jaar verlengd. Tenzij gedurende die periode iets zou wijzigen, wordt voor die aanslagjaren geen aanslagbiljet verstuurd.

Voor Vlabeil lijkt het eerder omslachtiger indien er zou gewerkt worden met de modus operandi zoals die nu wordt toegepast voor jeugd. Het aanleveren van data in bestanden, zal altijd het nodige manueel werk, afhankelijk van het formaat en de kwaliteit van de aangeleverde data, met zich meebrengen.

¹² Inwerkingtreding vanaf aanslagjaar 2019.

Vlabel is bijgevolg voorstander om de automatische vrijstelling voor sportinfrastructuur te herbekijken op het moment dat de nieuwe sportinfrastructuurdatabank operationeel geworden is, zodat de technische aspecten, operationele aspecten en het legistieke luik zo goed mogelijk op elkaar kunnen afgestemd worden.

Als bijlage gaat een ontwerp van brief, gericht aan de heer Paul Van Miert, Voorzitter van De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, ter goedkeuring en ondertekening.

Met de meeste hoogachting,

David Van Herreweghe,
Administrateur-generaal